

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 1η Οκτωβρίου 2024, με την ακόλουθη σύνθεση: Βασιλική Ανδρεοπούλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Βασιλική Σοφιανού και Άννα Παπαπαναγιώτου, Σύμβουλοι, Λήδα Χαραλαμπίδου και Ηλίας Καμπίτσης, Πάρεδροι, που μετέχουν με συμβουλευτική γνώμη.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Αντεπίτροπος Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ειρήνη Κατσικέρη, κωλυομένου του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας.

Γραμματέας: Σταυρούλα Κοιλάκου.

Για να δικάσει την από 5 Φεβρουαρίου 2019 (Α.Β.Δ. 542/11.2.2019) αίτηση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο για καταλογοισμό του ..., κατοίκου ... (οδός ...), ο οποίος παραστάθηκε με δήλωση του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 του πληρεξούσιου δικηγόρου Σπύρου Κανελλόπουλου (ΔΣΑ 18417)

Το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, παραστάθηκε δια της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Όλγας Παπαχρήστου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Την Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία ζήτησε την παραδοχή της αίτησης.

Την εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ζήτησε την παραδοχή της αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη, σύμφωνα με το άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, μέσω της δημόσιας υπηρεσίας e:presence.gov.gr.

Αφού άκουσε την εισήγηση της Παρέδρου Λήδας Χαραλαμπίδου

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την υπό κρίση αίτηση, η οποία ασκείται κατόπιν του ...2018 εγγράφου της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου

Οικονομικών, ζητείται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 68 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 (ΦΕΚ Α' 52) Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, να καταλογιστεί σε βάρος του ..., τέως ... Λ.Σ. και υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, το ποσό των 391.500 ευρώ, το οποίο το Ελληνικό Δημόσιο υποχρεώθηκε να καταβάλει, σε εκτέλεση της τελεσίδικης .../2018 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου ..., στους συγγενείς του ..., εν ζωή ... Λ.Σ., ως χρηματική ικανοποίηση για την ψυχική οδύνη που υπέστησαν από το θάνατό του, λόγω παράνομης πράξης του καθ' ου (ανθρωποκτονία) κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

2. Η αίτηση αυτή, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (άρθρο 73 παρ. 1 του ισχύοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο – ν. 4129/2013, Α' 52), έχει ασκηθεί νομότυπα και συνεπώς είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς τη νομική και ουσιαστική βασιμότητα της, κατ' αντιμωλία των διαδίκων, ενώ, περαιτέρω, νομότυπα κατατέθηκαν από τον καθ' ου η αίτηση οι από ...2024 γραπτές αντιρρήσεις (άρθρο 127 παρ. 1 ν. 4700/2020) και το από ...2024 υπόμνημα, με τα οποία ζητά την απόρριψη της αίτησης και επικουρικά τη μείωση του ποσού του καταλογισμού, ενώ με το από ...2024 υπόμνημα (άρ. 62 παρ. 1 εδ. β' ν. 4700/2020) αντικρούει τις απόψεις του αντιδίκου του Ελληνικού Δημοσίου, που κατατέθηκαν εγγράφως στις ...2024 και με τις οποίες το τελευταίο ζητεί την παραδοχή της ως άνω αίτησης.

3. Ο Κώδικας Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν. 4129/2013), που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο κατάθεσης της υπό κρίση αίτησης, ορίζει στο άρθρο 68, με τίτλο «Αστική ευθύνη υπαλλήλων Δημοσίου», ότι: «1. Κάθε δημόσιος υπάλληλος, ανεξάρτητα από την κατά το άρθρο 44 ευθύνη των δημοσίων υπολόγων, ευθύνεται για κάθε θετική ζημία που επήλθε στο Δημόσιο από δόλο ή αμέλεια, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. 2. (...) 3. (...). 4. Για την ευθύνη κατά το παρόν άρθρο το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφαινεται ύστερα από αίτηση του Γενικού Επιτρόπου σε αυτό, ο οποίος ενεργεί είτε κατόπιν εγγράφου του οικείου Υπουργού είτε αυτεπαγγέλτως, εφόσον η ευθύνη προκύπτει από τα στοιχεία που υποβάλλονται κατά νόμο στο Ελεγκτικό Συνέδριο. 5. Το Ελεγκτικό Συνέδριο μόνο σε περίπτωση ευθύνης από αμέλεια και ανάλογα με τις περιστάσεις δύναται να καταλογίσει τον υπάλληλο και για μέρος μόνο της θετικής ζημίας που επήλθε στο Δημόσιο. 6. (...)». Περαιτέρω, ο ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α' 26) ορίζει στο άρθρο 38 ότι: «1. Ο υπάλληλος ευθύνεται έναντι του Δημοσίου για κάθε ζημία την οποία προξένησε σε αυτό από δόλο ή βαρεία αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Ο υπάλληλος ευθύνεται επίσης για την αποζημίωση την οποία κατέβαλε το Δημόσιο σε τρίτους για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, εφόσον οφείλονται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια. (...)2. Σε περίπτωση δόλου του υπαλλήλου, αυτός

παραπέμπεται υποχρεωτικώς στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Σε περίπτωση βαρείας αμέλειας, αν ο υπάλληλος παραπεμφθεί, το Ελεγκτικό Συνέδριο, εκτιμώντας τις ειδικές περιστάσεις, μπορεί να καταλογίσει σε αυτόν μέρος μόνο της ζημιάς που επήλθε στο Δημόσιο ή της αποζημίωσης που το τελευταίο υποχρεώθηκε να καταβάλει ...». Εξάλλου, με το άρθρο 1 του ν.δ/τος 2998/1954 (Α' 210) οι ισχύουσες κατά την δημοσίευσή του διατάξεις του ν. 1811/1951 "περί Κώδικος καταστάσεως των Δημοσίων Διοικητικών Υπαλλήλων" περί αστικής ευθύνης των δημοσίων υπαλλήλων επεκτάθηκαν στους στρατιωτικούς εν γένει των Ενόπλων Δυνάμεων και στους ανήκοντες στα Σώματα Ασφαλείας και το Λιμενικό Σώμα.

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι οι στρατιωτικοί εν γένει και όσοι ανήκουν στα σώματα ασφαλείας και το Λιμενικό Σώμα, εάν ζημιώσουν το Δημόσιο κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων τους, ευθύνονται έναντι αυτού προς ανόρθωση κάθε θετικής ζημιάς, ήτοι κάθε μείωσης της υφιστάμενης κινητής ή ακίνητης περιουσίας του (άρθρο 298 εδ. α' ΑΚ), εφόσον η ζημιόγόνος συμπεριφορά τους αποδίδεται σε δόλο ή βαρεία αμέλεια, ενώ απαλλάσσονται της ανωτέρω ευθύνης σε περίπτωση ελαφράς αμέλειας ή ανωτέρας βίας. Επίσης, ευθύνονται έναντι του Δημοσίου και για κάθε αποζημίωση, την οποία αυτό κατέβαλε σε τρίτους εξαιτίας παράνομων πράξεων ή παραλείψεων αυτών, επίσης από δόλο ή βαρεία αμέλεια, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Κατά την έννοια δε των ως άνω διατάξεων, βαρεία αμέλεια υπάρχει όταν δεν καταβάλλεται όχι μόνον η απαιτούμενη στις συναλλαγές, αντικειμενικά και αφηρημένα, επιμέλεια του μέσου συνετού και ευσυνείδητου ανθρώπου, αλλά ούτε και η στοιχειώδης επιμέλεια την οποία ο νόμος αξιώνει από όλους τους ανθρώπους μέσα στον κύκλο της επαγγελματικής και κοινωνικής τους δραστηριότητας (βλ. ΕλΣυν Ολ. 1349/89, V Τμ. 1497/2019, 397, 1274/2017, 622/2016, 602/2014, 1756, 3842/2013, 2146, 2740/2012, 462/2007, 1914/2005 κ.ά.). Εξάλλου, αναγκαία προϋπόθεση για τη θεμελίωση της αστικής ευθύνης των ανωτέρω είναι η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της ζημιόγόνου συμπεριφοράς (πράξης ή παράλειψης) αυτών και της επελθούσας ζημιάς στο Ελληνικό Δημόσιο (Ε.Σ. αποφ. V Τμ. 17, 604/2014, 2353/2012, 3046, 2740, 2727/2011), ενώ στην περίπτωση που υφίσταται βαρεία αμέλεια δύναται το Δικαστήριο, συνεκτιμώντας τις ειδικές περιστάσεις, να καταλογίσει τον υπάλληλο με μέρος μόνο της επελθούσας στο Δημόσιο ζημιάς ή της αποζημίωσης που αυτό υποχρεώθηκε να καταβάλει σε τρίτους (Ελ.Συν. Ολομ. 1856/2019, IV Τμ. 752/2019, V Τμ. 604/2014, 4914/2013). Ως ειδικές περιστάσεις νοούνται γεγονότα και περιστατικά τα οποία είναι εξωτερικά και ευρίσκονται επέκεινα της έννοιας της βαρείας αμέλειας, αφού για την ενδεχόμενη εφαρμογή τους την προϋποθέτουν, τέτοια δε μπορεί να είναι η οικογενειακή και οικονομική κατάσταση του ζημιώσαντος υπαλλήλου, οι συνθήκες τέλεσης του ζημιόγόνου συμβάντος, ή άλλες αρνητικές συνέπειες που υπέστη ο καθ' ου ως επακόλουθο της

ίδιας συμπεριφοράς που οδήγησε στην πρόταση για καταλογισμό του (πρβλ. Ελ.Συν Ολ. 599/2021).

4. Στο άρθρο 5 του ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο (...)» (Α' 127) ορίζεται ότι: «1. Το Δικαστήριο δεσμεύεται από τις αποφάσεις ... του Συμβουλίου της Επικρατείας και των λοιπών διοικητικών δικαστηρίων, κατά το μέρος που αυτές αποτελούν δεδουλευμένο, σύμφωνα με όσα ορίζουν οι σχετικές διατάξεις. 2. Το Δικαστήριο (...). Δεσμεύεται επίσης από τις αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων ως προς τις διαπιστώσεις συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, στα οποία θεμελιώνεται η κρίση επί της ενοχής του κατηγορουμένου, (...) 4. Το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του το δεδουλευμένο και αυτεπαγγέλτως εφόσον τούτο προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας».

5. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων είναι δεσμευτικές ως προς την ενοχή του δράστη, ήτοι ως προς το αξιόποινο της συμπεριφοράς του και επομένως ως προς τα στοιχεία της αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης του αποδοθέντος ποινικού αδικήματος (Ελ.Συν. IV Τμ. 572/2019, 1959/2013, 2800/2012).

6. Ωστόσο, ενόψει του ότι, κατά τα κριθέντα από την Ολομέλεια του Δικαστηρίου (Ελ.Συν. Ολομ. 1856/2019, 1390/2018), η δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί των διαφορών από αστική ευθύνη υπαλλήλων του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ. κατ' άρθρον 98 παρ. 1 ζ' του Συντάγματος είναι αυτοτελής έναντι της δικαιοδοσίας που για τις ίδιες επίδικες πράξεις ή παραλείψεις επιφυλάσσεται στα δικαστήρια άλλων δικαιοδοτικών κλάδων, το δεδουλευμένο που μπορεί να προκύψει από αποφάσεις άλλων δικαστηρίων και του οποίου ο σεβασμός επιβάλλεται από τη συνταγματική αρχή της ασφάλειας δικαίου, δεν μπορεί να εξικνεύεται μέχρι της αναίρεσης της δικαιοδοσίας που το Σύνταγμα επιφύλαξε στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ως προς τη διάγνωση της αποζημιωτικής ευθύνης του υπαλλήλου. Υπό το πρίσμα αυτό, πραγματικοί ισχυρισμοί περί την υποκειμενική υπόσταση αδικήματος που ερευνήθηκε και αξιολογήθηκε στο πλαίσιο της συναφούς ποινικής δίκης, δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο κρίσης, επ' ευκαιρία αίτησης του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας. Τούτο δε, ενόψει και του ότι η διάκριση της ενσυνείδητης και χωρίς συνείδηση αμέλειας που απαντάται στο πεδίο του ποινικού δικαίου δεν συμπίπτει πάντοτε με τη διάκριση βαρείας και ελαφράς αμέλειας. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο τούτο οφείλει να διαγνώσει, εν όψει των ειδικών ζητημάτων υπηρεσιακής ευθύνης που ανακύπτουν, τα όρια μεταξύ του υπηρεσιακού σφάλματος που συγχωρείται και του σφάλματος που αποκλίνει σε τέτοιο βαθμό από την αναμενόμενη υπηρεσιακή συμπεριφορά του υπαλλήλου, ώστε να μην είναι επιτρεπτό ο δημόσιος φορέας να φέρει αυτός το βάρος του σφάλματος τούτου (Δεύτερο Τμήμα 633/2023). Συνακόλουθα, ανεξαρτήτως των κριθέντων με δύναμη δεδουλευμένου στην προηγηθείσα ποινική

δίκη, εναπόκειται κάθε φορά στην κρίση του Δικαστηρίου τούτου να προσδιορίσει αν η διαγνωσθείσα αμέλεια εξικνείται μέχρι του βαθμού της βαριάς αμέλειας κατά την ανωτέρω έννοια, ώστε να δύναται να θεμελιωθεί η αποζημιωτική ευθύνη, κατόπιν στάθμισης της συμπεριφοράς του υποκειμένου της κρινόμενης πράξης ή παράλειψης, κατά την οποία συνεκτιμώνται και οι εν γένει περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτό έδρασε (Δεύτερο Τμήμα 585/2025, 72/2024).

7. Περαιτέρω, στο άρθρο 46 του ν. 2935/2001 (Φ.Ε.Κ. Α' 162), ορίζεται ότι: «1. (...). 2. Με Κανονισμούς, που εκδίδονται από τον Αρχηγό του Λιμενικού Σώματος και κυρώνονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα: α) (...). β) (...). γ) Διάθεσης, απογραφής, αποθήκευσης, φύλαξης, συντήρησης και διαγραφής ατομικού οπλισμού και πυρομαχικών, καθώς και η χρήση αυτών δ) Οπλοχρησίας εκ μέρους του προσωπικού Λ.Σ. κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας, (...) ε) (...)». Κατ' εξουσιοδότηση της πιο πάνω διάταξης εκδόθηκε ο υπ' αριθ. 68/27.04.2004 «Κανονισμός οπλοκατοχής, οπλοφορίας και οπλοχρησίας προσωπικού Λιμενικού Σώματος», που κυρώθηκε με την υπ' αριθ. 1141.1/04/2004 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας (Φ.Ε.Κ. Β' 663/7.5.2004) και ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, στον οποίο ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: Άρθρο 7 (Υποχρεώσεις κατεχόντων υπηρεσιακό οπλισμό) «1. Το προσωπικό Λ.Σ., που εφοδιάζεται με υπηρεσιακό οπλισμό, υποχρεούται: (α) (...). (β) (...). (γ) (...) (δ) να εφαρμόζει απαρέγκλιτα τις ισχύουσες διατάξεις και εγκυκλίους της Υπηρεσίας αναφορικά με την κατοχή, οπλοφορία, χρήση, φύλαξη, συντήρηση του οπλισμού (...). 2. Απαγορεύεται ρητά στο προσωπικό Λ.Σ. να εξάγει χωρίς λόγο το περίστροφο ή πιστόλι από τη θήκη ή να το περιεργάζεται (...)». Άρθρο 9 (Εφοδιασμός προσωπικού Λ.Σ. με ιδιωτικό οπλισμό) «1. Οι εν ενεργεία Αξιωματικοί, Ανθυπαπιστές, Υπαξιωματικοί Λ.Σ. και Λιμενοφύλακες, που έχουν συμπληρώσει τρία χρόνια στις τάξεις του Λ.Σ., δύνανται να κατέχουν και να φέρουν νόμιμα ιδιωτικό περίστροφο ή πιστόλι με πενήντα φυσίγγια, αφού προηγουμένως έχουν εφοδιασθεί με ειδική άδεια που χορηγείται από τον καθ' ύλη αρμόδιο Υπαρχηγό του Λιμενικού Σώματος και εφόσον αυτοί παρέχουν τα εχέγγυα ασφαλούς φύλαξης και χρήσης κατεχόμενου όπλου. (...). 2. (...). 3. (...). 4. Οι εφοδιαζόμενοι σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κανονισμού με ιδιωτικό περίστροφο ή πιστόλι έχουν τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφοι 1 (β), 1 (γ), 1 (δ), 2 και στα άρθρα 11 και 12 του παρόντος Κανονισμού. (...). Επίσης έχουν τη δυνατότητα να φέρουν αυτό κατά την διάρκεια εκτέλεσης διατεταγμένης υπηρεσίας ή εκπαίδευσης. Ο ιδιωτικός ατομικός οπλισμός, που φέρει το στέλεχος Λ.Σ. κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του, θεωρείται ως υπηρεσιακός. 5. (...)». Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ισχύοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο 8/2003 Κανονισμού Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας του Κ.Ε.Α./Λ.Σ., μεταξύ των καθηκόντων του προσωπικού που υπηρετεί στο Κλιμάκιο Ειδικών Αποστολών περιλαμβάνεται και η μέριμνα για την

άριστη γνώση του οπλισμού που έχει χρεωθεί, τη σωστή συντήρηση και λειτουργία του, καθώς και τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου ασφάλειας για αποφυγή ατυχήματος, αποτροπή κλοπής ή απώλειάς του. Τέλος, στην ημερήσια διαταγή υπ' αριθ. 96/25.02.2004 του Διοικητή του Κλιμακίου Ειδικών Αποστολών του Κ.Ε.Α./Κ.Λ..., ορίζεται μεταξύ άλλων ότι: «(...). 1. (...). 6. (...). 7. Η κάνη του όπλου θα είναι πάντα στραμμένη προς ασφαλή κατεύθυνση και ποτέ επάνω σε άνθρωπο, έστω και αν (...) το όπλο σας είναι άδειο. 8. (...). 9. (...). Δεν θα πυροδοτείται κανένα όπλο κατά τη διάρκεια του ελέγχου εντός του γραφείου Β.Α.Φ. για τον απλούστατο λόγο ότι οι τοίχοι είναι γυψοσανίδα που σημαίνει ότι δεν είναι ασφαλής τομέας. (...)». Οι ανωτέρω δε εντολές και οδηγίες επαναλήφθηκαν και στην υπ' αριθ. πρωτ. 7146/01/05/28.02.2005 εντολή του Α' Υπαρχηγού Λιμενικού Σώματος (βλ. έγγραφο οδηγιών της Διεύθυνσης Επιχειρησιακών Μέσων και Ειδικών Μονάδων, Τμήμα Δ' Οπλισμού – Εξοπλισμού), με θέμα «Διαχείριση – Απογραφή – Ασφάλεια Οπλισμού – Εξοπλισμού», στην οποία, μεταξύ άλλων, ορίστηκε και ότι: «1. (...). 2. (...): α) (...). β) Φροντίζουμε έτσι ώστε-ούτε για κλάσμα του δευτερολέπτου- η κάνη του όπλου να μην στραφεί προς την κατεύθυνση προσώπου ή αντικειμένου που δεν θέλουμε να καταστρέψουμε (...) ε) Η λύση, συντήρηση και άρμωση γίνεται μόνο στο πυραρχείο του Λιμεναρχείου από τον Υπεύθυνο προς τούτο, βαθμοφόρο και παρουσία πάντοτε βοηθού του. στ) (...)».

8. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου και ιδίως από την .../2018 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου ... (Τμήμα ...), αλλά και από το από ...2013 πόρισμα ένορκης διοικητικής εξέτασης του Αντιπλοίαρχου Λ.Σ. ... και τις επισυναπτόμενες σ' αυτό μαρτυρικές καταθέσεις, το από ...2014 Πρακτικό Γνωμοδότησης Δευτεροβάθμιου Ανακριτικού Συμβουλίου, καθώς και τις εκθέσεις ένορκης εξέτασης του κατηγορούμενου καθ' ου και των μαρτύρων, ενώπιον των ανακριτικών υπαλλήλων της Διοίκησης ασφαλείας του Κ.Λ. ..., σύμφωνα με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, αποδεικνύονται τα εξής: Στις ...2013, ο ..., υπηρετώντας ως ... Λ.Σ. στο Κλιμάκιο Ειδικών Αποστολών (Κ.Ε.Α.) του Κεντρικού Λιμεναρχείου ... (Κ.Λ...), ορίστηκε να εκτελέσει υπηρεσία ως βοηθός («βάρδια») του καθ' ου η αίτηση, κατά τον κρίσιμο χρόνο, ... Λ.Σ. ..., ο οποίος εκτελούσε υπηρεσία Α/Φ (Αξιοματικού Φυλακής), από ώρα 14.30 ως 22.00. Κατά την ανάληψη της ως άνω υπηρεσίας ο καθ' ου έφερε τον ιδιωτικό του οπλισμό, ήτοι ένα πιστόλι GLOCK-19 και δύο (2) γεμιστήρες, με δεκατέσσερα φυσίγγια (διαμετρήματος 9 mm) έκαστος, το οποίο κατείχε και έφερε νόμιμα (και το οποίο εξομοιώνεται με υπηρεσιακό, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 4 του Κανονισμού οπλοκατοχής, οπλοφορίας και οπλοχρησίας προσωπικού Λιμενικού Σώματος). Περαιτέρω, σύμφωνα με την .../2018 τελεσίδικη απόφαση του ...^{ου} Τμήματος του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου ... (βλ. ...2018 Πρακτικό της Τριμελούς Επιτροπής του Ν.Σ.Κ. -Γραφείο Νομικού Συμβούλου Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής-, με το οποίο λήφθηκε η απόφαση να μην

ασκηθεί έφεση κατά της ως άνω απόφασης), κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του, το πιστόλι αυτό, που εκ κατασκευής έχει ασφάλεια πάνω στη σκανδάλη και όχι εξωτερική, έφερε φυσίγγιο εντός της θαλάμης του (οπλισμένο), γεγονός το οποίο ο καθ' ου γνώριζε. Περί ώρα 20.00, ο ανωτέρω ... βρισκόταν στο γραφείο – δωμάτιο του Α/Φ, διαστάσεων περίπου 3μ.χ6μ., στο Μέγαρο του ... (... του Λιμένα ...), καθισμένος σε καρέκλα, πίσω από ξύλινο έπιπλο – γραφείο, που υπήρχε στο χώρο εκείνο, εντός δε του ιδίου γραφείου και σε απόσταση εξήντα (60) εκατοστών, μπροστά και αριστερά του, καθόταν ο συνάδελφός του Ο εν λόγω ..., χωρίς να υφίσταται προφανής λόγος, έβγαλε το οπλισμένο πιστόλι από τη θήκη του και άρχισε να το περιεργάζεται, χωρίς να το έχει στραμμένο προς ασφαλή κατεύθυνση, δηλαδή τέτοια στην οποία κανείς δεν ήταν πιθανό να βληθεί σε περίπτωση εκπυρσοκρότησης, αλλά προς την κατεύθυνση που βρισκόταν καθισμένος ο ... Περαιτέρω, χωρίς να έχει προηγουμένως εξάγει ασφαλώς το γεμιστήρα από τη λαβή και το φυσίγγιο από τη θαλάμη και χωρίς να έχει βεβαιωθεί για την εξαγωγή του με οπτικό και δακτυλικό έλεγχο, έθεσε το δάκτυλό του στην σκανδάλη και, χωρίς να το επιδιώκει, την πίεσε, με αποτέλεσμα να πυροδοτηθεί το ευρισκόμενο στη θαλάμη φυσίγγιο, διαμετρήματος 9 mm, να εξοστρακιστεί αυτό ελαφρώς και προς τα άνω επί της επιφάνειας του ξύλινου γραφείου, διαγράφοντας ίχνος αυλάκωσης μήκους περίπου 10 εκατοστών και να πλήξει, τελικώς, τον συνάδελφό του ..., προκαλώντας του «τραύμα από πυροβόλο όπλο στο (δε) ημιθώρακιο, αιμοθώρακα (δε), πνευμοθώρακα (αρ)», ενώ από την εκπυρσοκρότηση υπέστη και ο ίδιος «θλαστικό τραύμα παλαμιαίας επιφάνειας αριστεράς άκρας χειρός από έγκανμα τριβής». Ακολούθως, ο τραυματισθείς ... μεταφέρθηκε με ασθενοφόρο του Ε.Κ.Α.Β. στο Γ.Ν.Π. «...» και διασωληνώθηκε ύστερα από συρραφή δεξιάς θωρακοτομής, ενώ αυθημερόν διακομίσθηκε στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) -2 του Γ.Ν. «...», όπου, αφού υποβλήθηκε σε τρεις χειρουργικές επεμβάσεις, εξέπνευσε, τελικώς, στις ...2013, λόγω «τυφλού τραύματος του θώρακος και της κοιλίας, προκληθέντος από βλήμα πυροβόλου όπλου», όπως, άλλωστε, διαπιστώθηκε κατά την επακολουθήσασα νεκροψία-νεκροτομή του.

9. Εξάλλου, όπως προκύπτει από την προεκτεθείσα .../2018 απόφαση, ο καθ' ου η αίτηση, με την .../2015 απόφαση του Πενταμελούς Αναθεωρητικού Δικαστηρίου κρίθηκε ένοχος για την πράξη της ανθρωποκτονίας μη οικείου από αμέλεια και για την παράβαση στρατιωτικής εντολής με πρόθεση σε ειρηνική περίοδο και του επιβλήθηκε συνολική ποινή φυλάκισης τριών ετών και εννέα μηνών, η οποία, κατόπιν μετατροπής της σε χρηματική (προς πέντε ευρώ ανά ημέρα φυλάκισης, επομένως συνολικά 6.825 ευρώ), κρίθηκε ότι δεν πρέπει να ανασταλεί με το σκεπτικό ότι «η εκτέλεση αυτής κρίνεται ως απολύτως αναγκαία για να τον αποτρέψει από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων, καθώς, παρότι επαγγελματίας του ΛΣ, επέδειξε πρωτοφανή αμέλεια ως προς τον ασφαλή χειρισμό του οπλισμού με αποτέλεσμα την απώλεια ανθρώπινης ζωής», ενώ, εξάλλου, με την προηγηθείσα ...2014 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου (Φ.Ε.Κ.

Γ' ...2014), κατόπιν της από ...2014 θετικής γνωμοδότησης του Δευτεροβάθμιου Ανακριτικού Συμβουλίου, αποτάχθηκε από το Λιμενικό Σώμα για βαριά παραπτώματα σχετικά με την υπηρεσία. Στην ως άνω γνωμοδότηση, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι η τέλεση της πράξης από τον καθ' ου, ο οποίος ήταν ιδιαίτερα εκπαιδευμένος στη χρήση των όπλων και γνώριζε όλους τους κανονισμούς για την χρήση τους, κάτω από τις συνθήκες που διαπράχθηκε, συνιστά ιδιαίτερος επιβαρυντική περίπτωση, λόγω της ιδιότητάς του, του μικρού χώρου που βρισκόταν ο καθ' ου και ο θανάων, καθώς και λόγω του ότι συνέβη κατά την ώρα εκτέλεσης της Υπηρεσίας στο Κλιμάκιο Ειδικών Αποστολών. Εξαιτίας του ως άνω θανάσιμου τραυματισμού του ..., οι συγγενείς αυτού (γονείς, αδερφή και γιαγιά) υπέστησαν ψυχική οδύνη, για την ικανοποίηση της οποίας άσκησαν σχετική αγωγή κατά του Ελληνικού Δημοσίου.

10. Περαιτέρω, στο από ...2013 πόρισμα της ένορκης διοικητικής εξέτασης (Ε.Δ.Ε.) που διενεργήθηκε από τον ... Λ.Σ. ..., προκειμένου να εξακριβωθούν οι συνθήκες υπό τις οποίες στις ...2013 και περί ώρα 20:10 στο γραφείο Α/Φ του Κ.Ε.Α./Κ.Λ.... που εδρεύει στο μέγαρο του ..., στην ..., έλαβε χώρα περιστατικό εκπυρσοκρότησης ιδιωτικού όπλου με άδεια οπλοφορίας του ... Λ.Σ. ..., με αποτέλεσμα αρχικά τον τραυματισμό και στη συνέχεια τον θάνατο του ... Λ.Σ. ... αναφέρονται τα εξής: «Αποφαίνομαι ότι ο ... Λ.Σ. ... (Α.Μ.:...) πρέπει να ελεγχθεί πειθαρχικά λόγω του ότι ως Αξιωματικός Φυλακής του Κλιμακίου Ειδικών Αποστολών/Κεντρικού Λιμεναρχείου ..., το απόγευμα της ...2013, από ώρα 14:30 έως 22:00, κατά την διάρκεια της Υπηρεσίας του, περί ώρα 20:00 και ενώ βρισκόταν εντός του γραφείου του Αξιωματικού Φυλακής του Κ.Ε.Α./Κ.Λ..., μαζί με τον συνάδελφό του ... (Α.Μ.: ...) – με τον οποίο είχαν μαζί Υπηρεσία-αποφάσισε να διενεργήσει καθαρισμό του ατομικού οπλισμού του που νομίμως κατείχε. Έβγαλε το όπλο του από την θήκη, ξεκίνησε τον καθαρισμό του και κατά την διάρκεια της διαδικασίας καθαρισμού παρουσιάστηκε εμπλοκή, με συνέπεια το μεσαίο δάκτυλο του δεξιού του χεριού να βρεθεί (χωρίς να το θέλει), μέσα στο πλαίσιο της σκανδάλης, να την πατήσει, το όπλο να εκπυρσοκροτήσει, με αποτέλεσμα η σφαίρα που εξήλθε να τον τραυματίσει στην παλάμη του αριστερού του χεριού, να εξοστρακιστεί στην επιφάνεια του γραφείου του και στην συνέχεια να προκαλέσει (χωρίς να το θέλει αυτός) αρχικά τον τραυματισμό, που κατέστη θανάσιμος, του συναδέλφου του ... Λ.Σ. ... (Α.Μ.:), ο οποίος απεβίωσε την ...2013». Επιπλέον, από τις συνημμένες στο πόρισμα της από ...2013 ένορκης διοικητικής εξέτασης, εκθέσεις εξέτασης μαρτύρων του προσωπικού του Κ.Ε.Α./Κ.Λ..., προκύπτει ότι ο ... και ο ... είχαν φιλικές σχέσεις, ότι ο Διοικητής του Κλιμακίου Ειδικών Αποστολών/Κεντρικού Λιμεναρχείου ..., ... Λ.Σ. ... δεν είχε δώσει έγγραφη ή προφορική διαταγή, ώστε να επιτρέπεται να γίνεται η συντήρηση του υπηρεσιακού ή μη οπλισμού από άνδρες της Υπηρεσίας που εκτελούν βάρδια Αξιωματικού Φυλακής εντός του γραφείου που εκτελείται η βάρδια τους, ότι ο καθαρισμός του οπλισμού γινόταν στον προθάλαμο του χώρου

των ενδιαιτήσεων, αφού λαμβάνονταν μέτρα ασφαλείας και ότι ο καθαρισμός των υπηρεσιακών όπλων γινόταν σε μέρες και ώρες που δεν υπήρχε κίνηση στον επιβατηγό σταθμό, δεδομένου ότι ο χώρος του Κλιμακίου είναι μέσα στον επιβατηγό σταθμό.

11. Επιπροσθέτως, στο εγχειρίδιο λειτουργίας συντήρησης-καθαρισμού των πιστολιών Glock που περιλαμβάνεται στη συσκευασία των προς πώληση όπλων περιγράφονται οι διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται για τη λύση του πιστολιού, όπως «η στροφή του όπλου σε ασφαλή κατεύθυνση, η απογέμιση του όπλου δια της εξόδου της γεμιστήρας, τράβηγμα και αγκίστρωση του κλείστου προς τα πίσω, οπτικός έλεγχος της θαλάμης του όπλου και δακτυλικός έλεγχος της θαλάμης του όπλου δια του μικρού δακτύλου» (βλ. την από 13.2.2013 έκθεση ένορκης εξέτασης του μάρτυρα ..., εμπόρου-αντιπροσώπου στην Ελλάδα της αυστριακής εταιρείας GLOCK, ενόπιον του ... Α' Ανακριτικού υπαλλήλου διοίκησης ασφαλείας του Κ.Α. ...).

12. Με την ως άνω .../2018 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου ..., αφού λήφθηκε υπόψη, μεταξύ άλλων και η .../2015 απόφαση του Πενταμελούς Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, κρίθηκε ότι ο καθ' ου η αίτηση, κατά παράβαση, τόσο του προαναφερθέντος Κανονισμού οπλοκατοχής, οπλοφορίας και οπλοχρησίας προσωπικού Λιμενικού, όσο και των σχετικών ημερησίων διαταγών του Διοικητή Κ.Ε.Α./Κ.Α..., ανέσυρε το πιστόλι από τη θήκη του χωρίς προφανή υπηρεσιακό λόγο και άρχισε να το περιεργάζεται με σκοπό να το λύσει, χωρίς να έχει προηγουμένως εξάγει ασφαλώς το γεμιστήρα από τη λαβή και το φυσίγγιο από τη θαλάμη, χωρίς να έχει βεβαιωθεί για την εξαγωγή του φυσιγγίου με οπτικό και δακτυλικό έλεγχο και χωρίς να έχει την κάννη του στραμμένη προς ασφαλή κατεύθυνση, εξαιτίας δε πλημμελούς χειρισμού που πραγματοποίησε έθεσε το δάκτυλό του στην σκανδάλη και, χωρίς να το επιδιώκει, την πίεσε, με αποτέλεσμα να πυροδοτηθεί το ευρισκόμενο στη θαλάμη φυσίγγιο, διαμετρήματος 9 mm, να εξοστρακιστεί αυτό ελαφρώς και προς τα άνω και να πλήξει τον συγγενή των εναγόντων και συνάδελφό του ... στο δεξιό ημιθωράκιο, τραυματίζοντάς τον και επιφέροντας, τελικώς, το θάνατο αυτού στις ...2013, όπως βεβαιώνεται και στην υπ' αριθ. .../2013 ιατροδικαστική έκθεση, ενόσω βρισκόταν νοσηλευόμενος στο Γ.Ν... «...». Επιπλέον, κρίθηκε ότι ο ανωτέρω ..., κατά παράβαση των υποχρεώσεων και των ιδιαίτερων καθηκόντων του αναφορικά με την ασφαλή χρήση του οπλισμού του κατά την εκτέλεση υπηρεσίας στο Λ.Σ., όπως αυτά καθορίζονταν από τις προαναφερθείσες διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας του Κ.Ε.Α./Λ.Σ., την ως άνω ημερήσια διαταγή του Διοικητή του Κ.Ε.Α./Κ.Α... και την ανωτέρω εντολή του Α' Υπαρχηγού Λιμενικού Σώματος, προέβη σε σειρά μη νόμιμων υλικών ενεργειών και παραλείψεων (εξαγωγή πιστολιού από τη θήκη του άνευ προφανούς λόγου, προσπάθεια λύσης του οπλισμένου πιστολιού σε ακατάλληλο για το σκοπό αυτό χώρο, αμέλεια στροφής της κάννης του προς ασφαλή κατεύθυνση και τελικώς, πυροδότησή του),

στοιχειοθετώντας, επομένως, με την ανωτέρω συμπεριφορά του, την παρανομία του οργάνου του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου. Ακόμη, το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο θάνατος του συγγενούς των εναγόντων, ..., όπως προκύπτει από το πιστοποιητικό θανάτου και τη σχετική ιατροδικαστική έκθεση, οφείλεται σε «τυφλό τραύμα του θώρακος και της κοιλίας δια βλήματος πυροβόλου όπλου προκληθέν[τος]», έκρινε ότι η ως άνω διαπιστωθείσα παρανομία του οργάνου του εναγομένου Ελληνικού Δημοσίου, συνδέεται αιτιωδώς με το επελθόν αποτέλεσμα του θανάτου του εν λόγω ... Συνακόλουθα, κρίθηκε ότι οι ενάγοντες, οικείοι του ..., υπέστησαν ψυχική οδύνη για την ικανοποίηση της οποίας έπρεπε να αναγνωρισθεί η υποχρέωση του εναγομένου να καταβάλει, το ποσό των 120.000 ευρώ σε καθέναν από τους δύο πρώτους ενάγοντες, πατέρα και μητέρα, αντίστοιχα του θανόντος, το ποσό των 80.000 ευρώ στην τρίτη ενάγουσα, αδελφή του και το ποσό των 40.000 ευρώ στην τέταρτη ενάγουσα, γιαγιά του από τη μητρική γραμμή, νομιμοτόκως προς 6%.

13. Σε εκτέλεση της ως άνω .../2018 απόφασης εκδόθηκαν υπέρ των δικαιούχων τα .../2018 χρηματικά εντάλματα πληρωμής, τα οποία εξοφλήθηκαν στις ... και στις .../2018 σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, συνολικού ποσού 391.500 ευρώ.

14. Με τα δεδομένα αυτά και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω, το Τμήμα άγεται στην κρίση ότι η αποζημίωση που υποχρεώθηκε το Ελληνικό Δημόσιο να καταβάλει στους συγγενείς του ..., οφείλεται στο προεκτεθέν ζημιογόνο γεγονός που προκλήθηκε από υπαιτιότητα του καθ' ου η αίτηση, με τη μορφή της βαρείας αμέλειας, καθόσον η συμπεριφορά του απέκλινε ιδιαίτερος σοβαρά, σημαντικά και αδικαιολόγητα από τη συμπεριφορά του μέσου συνετού και επιμελούς ανθρώπου. Συγκεκριμένα, ο καθ' ου, ευρισκόμενος σε διατεταγμένη υπηρεσία Αξιωματικού Φυλακής στο Κ.Ε.Α./Κ.Λ..., με βοηθό τον ... Λ.Σ. ... και φέροντας κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του αυτής το ιδιωτικό του πιστόλι, παραβιάζοντας το άρθρο 7 (Υποχρεώσεις κατεχόντων υπηρεσιακό οπλισμό) του υπ' αριθ. 68/27.04.2004 «Κανονισμού οπλοκατοχής, οπλοφορίας και οπλοχρησίας προσωπικού Λιμενικού Σώματος», το οποίο επιτάσσει στο προσωπικό Λ.Σ. να εφαρμόζει απαρέγκλιτα τις ισχύουσες διατάξεις και εγκυκλίους της Υπηρεσίας αναφορικά με την κατοχή, οπλοφορία, χρήση, φύλαξη, συντήρηση του οπλισμού, ανέσυρε αυτό από τη θήκη με σκοπό να το λύσει, σε χώρο ακατάλληλο για αυτήν την εργασία, αφού ο χώρος της βάρδιας του αξιωματικού φυλακής δεν είχε οριστεί ως πυραρχείο (βλ. ανωτέρω την παρ. 2ε της 7146/01/05/28.02.2005 εντολής του Α' Υπαρχηγού Λιμενικού Σώματος), ενώ, επιπλέον δεν θεωρείτο ασφαλής τομέας, αφού οι τοίχοι του δωματίου αυτού είναι κατασκευασμένοι από γυψοσανίδα (βλ. ανωτέρω την ημερήσια διαταγή του Διοικητή του Κλιμακίου Ειδικών Αποστολών του Κ.Ε.Α./Κ.Λ... υπ' αριθ. ...2004). Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, ο καθ' ου η αίτηση όχι μόνον δεν επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια και προσοχή την οποία όφειλε από τις περιστάσεις και μπορούσε να καταβάλει κατά την λύση του όπλου του,

αλλά ούτε καν τη στοιχειώδη επιμέλεια, αφού δεν είχε την κάρνη του στραμμένη προς ασφαλή κατεύθυνση, δηλαδή τέτοια στην οποία κανείς δεν ήταν πιθανό να βληθεί σε περίπτωση εκπυρσοκρότησης, κατά παράβαση της προεκτεθείσας ημερήσιας διαταγής ...2004 του Διοικητή του Κλιμακίου Ειδικών Αποστολών του Κ.Ε.Α./Κ.Λ..., αλλά και της ως άνω 7146/01/05/28.02.2005 εντολής του Α΄ Υπαρχηγού Λιμενικού Σώματος (παρ. 2 β), ενώ, συναφώς, δεν μερίμνησε, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας του Κ.Ε.Α./Λ.Σ., για τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου ασφάλειας για την αποφυγή ατυχήματος. Τούτο διότι, ο ανωτέρω ..., όταν ανέσυρε το όπλο από τη θήκη του βρισκόταν στο γραφείο – δωμάτιο του Α/Φ, διαστάσεων περίπου 3μ.χ6μ., καθισμένος σε καρέκλα πίσω από ξύλινο έπιπλο – γραφείο που υπήρχε στο χώρο εκείνο, εντός δε του ιδίου γραφείου και σε απόσταση εξήντα (60) εκατοστών, μπροστά και αριστερά του, καθόταν ο συνάδελφός του ... σε καρέκλα (με ρόδες, όπως κατωτέρω περιγράφει με το δικόγραφο των αντιρρήσεων), επομένως δεν έλαβε υπόψη, ενόψει της μικρής απόστασης που τους χώριζε, την ισχυρή πιθανότητα μελλοντικών κινήσεων ή ενεργειών του συναδέλφου του, την πιθανή μετατόπισή του και επομένως την μεταβολή της στάσης και της θέσης του, η οποία (μεταβολή) θα μπορούσε να τον τοποθετήσει εντός της τροχιάς που θα διέγραφε η βολίδα του όπλου του σε περίπτωση εκπυρσοκρότησης. Αποτέλεσμα δε της ως άνω συμπεριφοράς του καθ' ου, η οποία αποκλίνει εξαιρετικά από τη συμπεριφορά που όφειλε να επιδείξει ο μέσος συνेतός ... Λ.Σ., κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας αξιωματικού Α/Φ, ήταν να επέλθει ο θανάσιμος τραυματισμός του ..., για τον οποίο το Δημόσιο κατέβαλε ως χρηματική ικανοποίηση στους δικαιούχους συγγενείς του το προαναφερόμενο ποσό των 391.500 ευρώ.

15. Ήδη, ο καθ' ου η αίτηση καταλογισμού προβάλλει με τις αντιρρήσεις του, όπως αναπτύσσονται στο από ...2024 υπόμνημα, τα εξής:

(α) Ότι στην αίτηση καταλογισμού δεν αναφέρεται η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου ανάμεσα στη συμπεριφορά του και το ζημιογόνο αποτέλεσμα, ούτε η συνδρομή των προϋποθέσεων της αποζημιωτικής ευθύνης, πέραν της ζημίας, ενώ το δικόγραφο της αίτησης είναι αόριστο, καθώς δεν γίνεται κάποια πρωτογενής κρίση επί των προϋποθέσεων ευθύνης του καθώς και επί των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την φερόμενη βαρεία αμέλεια, αλλά (η αίτηση) αρκείται στην παράθεση όσων έγιναν δεκτά από το Πενταμελές Αναθεωρητικό Δικαστήριο και το Διοικητικό Πρωτοδικείο ..., ενώ η μνημονευόμενη την .../2018 απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου ..., .../2015 απόφαση του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου δεν υπάρχει στον φάκελο, παρόλο που γίνεται επίκλησή της στην αίτηση, αλλά γίνεται πιστή αντιγραφή της από την .../2018 απόφαση.

Ωστόσο η αντίρρηση αυτή είναι αβάσιμη, καθόσον, στην σκέψη ΙΙΙ του δικογράφου της αίτησης του Γενικού Επιτρόπου, γίνεται δεκτό ότι ο καθ' ου παραβίασε τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την ασφαλή χρήση του οπλισμού

του κατά την εκτέλεση υπηρεσίας στο Λ.Σ., ότι προέβη σε σειρά μη νόμιμων υλικών ενεργειών και παραλείψεων, στοιχειοθετώντας με αυτές παράνομη και βαρέως αμελή συμπεριφορά, η οποία αποκλίνει από την στοιχειώδη επιμέλεια που πρέπει να επιδεικνύει το μέσο στέλεχος του Λ.Σ. κατά τη χρήση του οπλισμού του, και συνδέεται αιτιωδώς με το επελθόν αποτέλεσμα του θανάτου του ... και επομένως ότι συντρέχουν εν προκειμένω όλες οι νόμιμες προϋποθέσεις της αποζημιωτικής ευθύνης του καθ' ου έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Κατά συνέπεια, στην αίτηση καταλογισμού διαλαμβάνεται κρίση επί των προϋποθέσεων ευθύνης του ως άνω ..., καθώς και επί των πραγματικών περιστατικών που, κατά τον Γενικό Επίτροπο, στοιχειοθετούν την βαρεία αμέλεια, ενώ το γεγονός ότι η αίτηση καταλογισμού αντλεί στοιχεία από όσα διαλαμβάνει η ως άνω απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου ... δεν καθιστά αυτήν αόριστη. Συναφώς, η υπό κρίση αίτηση καταλογισμού δεν πάσχει, όπως εσφαλμένως υπολαμβάνεται από τον καθ' ου, για τον λόγο ότι παραπέμπει στην .../2018 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου ..., κατά το μέρος της ειδικότερα, το οποίο αναφέρεται στην .../2015 απόφαση του Πενταμελούς Αναθεωρητικού Δικαστηρίου. Εξάλλου, ο καθ' ου δεν προβάλλει ότι η .../2015 απόφαση αναιρέθηκε ούτε ότι διαλαμβάνει κάτι διαφορετικό από όσα μνημονεύονται στην .../2018 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου ...

(β) Περαιτέρω, ότι δεν τέλεσε την πράξη για την οποία καταδικάστηκε, με βαριά αμέλεια, δεδομένου ότι α) το θύμα ήταν αρχικά στραμμένο σε απόσταση και γωνία ασφαλείας, μπροστά και αριστερά του και γι' αυτό έστρεψε το όπλο πιο αριστερά από αυτόν με την κίνηση να σημαδεύει το πάτωμα λοξά, έτσι ώστε να είναι σε ασφαλή θέση, β) είχε αφαιρεθεί η γεμιστήρα, γ) ο δείκτης του δεξιού χεριού ήταν έξω από τον υποφυλακτήρα της σκανδάλης, δ) ακολούθησε η προσπάθεια απογέμισης και οπτικού ελέγχου, ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία απογέμισης και να ακολουθήσει ο καθαρισμός του όπλου, ε) στην προσπάθεια του να τραβήξει το κλείστρο προς τα πίσω και να αποβάλει το εντός της θαλάμης φυσίγγιο, συνάντησε αντίσταση από σφήνωση φυσιγγίου, στ) η υπερβάλλουσα δύναμη για την αποβολή ενός σφηνωμένου φυσιγγίου δημιουργεί ανεξέλεγκτη ροπή στρέψης της λαβής του όπλου, με αποτέλεσμα την ακούσια μετατόπιση της σκοπευτικής γραμμής, ενώ η ανέλεγκτη και ακούσια παλινδρόμηση του κλείστρου επιφέρει την αναμετάθεση της σειράς των δακτύλων στην καμπύλη της σκανδάλης και την πυροδότηση του όπλου σε χρόνο και σε κατεύθυνση προς στιγμή ανεξέλεγκτα, ζ) στην προκειμένη περίπτωση, η δύναμη που υπέστη το κλείστρο για να ανοίξει ήταν παραπάνω από αυτό που ανέμενε ο καθ' ου και γι' αυτό τον λόγο διενέργησε διορθωτική λαβή, προκειμένου να ανοίξει το κλείστρο, όμως καθώς τα χέρια του ήταν ιδρωμένα επήλθε βία επαναφορά αυτού, εξαιτίας της οποίας η σκανδάλη προσέκρουσε το μέσο δάκτυλο του δεξιού χεριού του, με αποτέλεσμα την ακούσια πυροδότηση του όπλου, ενώ η σφαίρα βγαίνοντας εξοστρακίστηκε στην επιφάνεια του γραφείου λόγω της κατωφερικής τροχιάς της

και λόγω της θέσης της κάννης του όπλου προς τα κάτω και στη συνέχεια τραυμάτισε τον ..., ο οποίος προφανώς επειδή καθόταν σε καρέκλα με ρόδες έκανε προς τα πίσω, με αποτέλεσμα να βρεθεί στην πορεία της σφαίρας.

Ωστόσο, οι ισχυρισμοί αυτοί προβάλλονται αλυσιτελώς και δεν ανατρέπουν την παραδοχή ότι ο καθ' ου η αίτηση έχει υπαιτιότητα με τη μορφή της βαρείας αμέλειας. Τούτο διότι, όπως προεκτέθηκε, κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του, ο ίδιος ανέσυρε το ιδιωτικό του πιστόλι από τη θήκη με σκοπό να το λύσει, σε χώρο ακατάλληλο για αυτήν την εργασία, ενώ δεν είχε την κάννη στραμμένη προς ασφαλή κατεύθυνση, ούτε μερίμνησε για τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου ασφάλειας για την αποφυγή ατυχήματος (βλ. ανωτέρω σκέψη 14). Εξάλλου, το γεγονός ότι το φυσίγγιο συνάντησε αντίσταση και η υπερβάλλουσα δύναμη για την αποβολή του δημιούργησε ανεξέλεγκτη ροπή στρέψης της λαβής του όπλου, με αποτέλεσμα την πυροδότηση του όπλου σε χρόνο και σε κατεύθυνση προς στιγμή ανεξέλεγκτα, δεν είναι κατά την κοινή πείρα ασυνήθιστο και απρόβλεπτο γεγονός, γι' αυτό άλλωστε ισχύουν οι προεκτεθέντες κανονισμοί ασφάλειας και πρόληψης ατυχημάτων, έτσι ώστε σε περίπτωση ακούσιας πυροδότησης του όπλου να μην υφίσταται το ενδεχόμενο τραυματισμού τρίτων προσώπων.

Τέλος, ο ισχυρισμός ότι η υπό κρίση αίτηση εσφαλμένως υιοθετεί την διαπίστωση που διαλαμβάνεται στην ως άνω .../2018 απόφαση, ότι ο καθ' ου περιεργαζόταν το όπλο χωρίς προφανή λόγο, ενώ στην πραγματικότητα έβγαλε το όπλο του για να το καθαρίσει, αλυσιτελώς προβάλλεται. Τούτο διότι, ανεξαρτήτως του ότι αφενός στην σκέψη 8 της ανωτέρω δικαστικής απόφασης, μνημονεύεται ότι ο εν λόγω ... ανέσυρε το ιδιωτικό του πιστόλι από την θήκη του, χωρίς προφανή υπηρεσιακό λόγο και άρχισε να το περιεργάζεται «με σκοπό να το λύσει...», στην δε σκέψη III της υπό κρίση αίτησης αναφέρεται ότι ο ίδιος προέβη σε σειρά μη νόμιμων υλικών ενεργειών και παραλείψεων «(...προσπάθεια λύσης του οπλισμένου πιστολιού σε ακατάλληλο για το σκοπό αυτό χώρο, ...)», με την ως άνω αναφορά της απόφασης του διοικητικού πρωτοδικείου περί επεξεργασίας του πιστολιού χωρίς προφανή λόγο, γίνεται παραπομπή στον κανόνα του άρθρου 7 του 68/27.04.2004 «Κανονισμού οπλοκατοχής, οπλοφορίας και οπλοχρησίας προσωπικού Λιμενικού Σώματος», το οποίο απαγορεύει στο προσωπικό του Λ.Σ. να εξάγει χωρίς λόγο το περίστροφο ή πιστόλι από τη θήκη ή να το περιεργάζεται, το οποίο έχει, μεταξύ άλλων και την έννοια ότι απαγορεύεται η ανάσυρση του όπλου προκειμένου να λυθεί, συντηρηθεί, καθαριστεί κλπ σε μη ενδεδειγμένο για τις εργασίες αυτές χώρο. Σε κάθε περίπτωση τονίζεται ότι η ευθύνη του καθ' ου δεν πηγάζει από το γεγονός ότι απλώς «περιεργαζόταν το όπλο χωρίς προφανή λόγο», αλλά επειδή επιχείρησε να λύσει το πιστόλι του, σε μη ενδεδειγμένο γι' αυτό χώρο και χωρίς να τηρήσει τα ενδεδειγμένα μέτρα ασφάλειας (βλ. ανωτέρω σκέψη 14).-

16. Ωστόσο, το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 68 παρ. 5 του ισχύοντος κατά την άσκηση της αίτησης καταλογισμού ν. 4129/2013, σε

συνδυασμό με το άρθρο 38 παρ. 2 Κώδικα Δημοσίων Υπαλλήλων, εκτιμωμένων των περιστάσεων της ένδικης υπόθεσης και ειδικότερα των ακόλουθων δεδομένων: α) το ιδιαίτερα μεγάλο ύψος της αποζημίωσης που επιδικάστηκε και καταβλήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο, ποσού 391.500 ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων τόκων, β) το γεγονός ότι το ζημιογόνο γεγονός προκλήθηκε εξαιτίας της βαριάς αμέλειας του καθ' ου η αίτηση, γ) το ετήσιο εισόδημα του καθ' ου η αίτηση, που προέρχεται από τη μειωμένη σύνταξη που λαμβάνει, ύψους 14.624,38 ευρώ (βλ. πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου έτους 2023), δ) το γεγονός ότι ο καθ' ου η αίτηση βαρύνεται με την εξόφληση δανείου μηνιαίας δόσης κατά τις 19.11.2024, ύψους 225,49 ευρώ (βλ. Ενημέρωση-Ειδοποίηση Λογαριασμός ...), ε) ότι η ακίνητη περιουσία που διαθέτει, την οποία κληρονόμησε από τους γονείς του, εκτός του οικισμού ..., αποτελείται από ένα διαμέρισμα 122,51 τ.μ. με βοηθητικούς χώρους 9.76 τ.μ., το ήμισυ δύο οικοπέδων επιφάνειας 470,56 τ.μ. και 2.173,55 τ.μ. αντίστοιχα, το ποσοστό 16,66% μιας μη ηλεκτροδοτούμενης μονοκατοικίας 40 τ.μ., καθώς και ποσοστά από ελαιόδεντρα και μονοετείς καλλιέργειες σε διάφορες θέσεις της ... (βλ. πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝΦΙΑ 2024), στ) ότι καταβάλλει μηνιαίο μίσθωμα για την στέγασή του, ύψους 300 ευρώ, κατά δήλωσή του, ζ) ότι εξαιτίας του θανάσιμου τραυματισμού του ... αποτάχθηκε από το Λιμενικό Σώμα, η) ότι με την .../2015 απόφαση του Πενταμελούς Αναθεωρητικού Δικαστηρίου του επιβλήθηκε συνολική ποινή φυλάκισης τριών ετών και εννέα μηνών, η οποία, κατόπιν μετατροπής της σε χρηματική, ύψους 6.825 ευρώ, κρίθηκε ότι δεν πρέπει να ανασταλεί, θ) ότι από ... έως ...έλαβε ψυχιατρική και ψυχοθεραπευτική θεραπεία από το Κέντρο Ψυχικής Υγείας ..., λόγω διάγνωσης «Μετατραυματικής Αγχώδους Διαταραχής», κρίνει κατά πλειοψηφία, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την βαρύτατη αμέλεια, στην οποία υπέπεσε ο καθ' ου η αίτηση, ο οποίος ήταν ιδιαίτερα εκπαιδευμένος στη χρήση των όπλων και γνώριζε όλους τους κανονισμούς για την χρήση τους, ότι αυτός, κατά μερική παραδοχή της αίτησης, πρέπει να καταλογισθεί με μέρος μόνο της ως άνω αποζημίωσης, ανερχόμενο στο ποσό των 100.000 ευρώ. Κατά την γνώμη όμως της Συμβούλου Βασιλικής Σοφιανού, με την οποία συντάχθηκαν και οι έχοντες συμβουλευτική ψήφο Πάρεδροι Λήδα Χαραλαμπίδου (εισηγήτρια της υπόθεσης) και Ηλίας Καμπίτσας, υπό τις ειδικές περιστάσεις της ένδικης υπόθεσης και συγκεκριμένα λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη α) την οικονομική κατάσταση και τα προβλήματα υγείας του καθ' ου, όπως αυτά προκύπτουν από τα ως άνω προσκομισθέντα από αυτόν στοιχεία, β) το γεγονός ότι για την ίδια παραβατική συμπεριφορά έχει υποστεί και άλλες σοβαρές αρνητικές συνέπειες (ποινική καταδίκη για τα αδικήματα της ανθρωποκτονίας από αμέλεια και της παράβασης στρατιωτικής εντολής με πρόθεση σε ειρηνική περίοδο, απόταξη από το Λιμενικό Σώμα) και γ) το γεγονός ότι το Ελληνικό Δημόσιο δεν προέβη στις κατάλληλες δικονομικές ενέργειες για τη μείωση του ποσού της χρηματικής ικανοποίησης, ενόψει του ότι δεν άσκησε έφεση

κατά της ως άνω πρωτόδικης απόφασης του διοικητικού δικαστηρίου, με αποτέλεσμα το ποσό προς καταλογισμό να καταστεί ιδιαίτερα υψηλό, πρέπει, κατ' εφαρμογή των άρθρων 68 παρ. 5 του ν. 4129/2013 και 38 παρ. 2 Υπαλληλικού Κώδικα και σύμφωνα με τη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ.1δ του Συντάγματος), να καταλογιστεί σε βάρος του καθ' ου το ποσό των 39.000 ευρώ. Η γνώμη όμως αυτή δεν κράτησε.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την αίτηση.

Καταλογίζει σε βάρος του καθ' ου η αίτηση ... το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε σε τηλεδιάσκεψη, κατ' άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, στις 10 Ιουνίου 2025.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ**

**Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΛΗΔΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΙΛΑΚΟΥ**

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Πρώτου Τμήματος

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ**

**Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΟΙΛΑΚΟΥ**